Ч. 165. Середа 5 серпня (23 липня) 1908. Рік XVIII.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улица Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостах на провінциї:

на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

Справи австрийскі. — З Сербії. — Анґлія і Німеччина. — Вплив подій в Туреччині. — Вісти з Туреччини.

Долішно-австрийский сойм розвязаний цісарским патентом з 20 липня, а рівночасно видано розпорядженє що до переведеня виборів на основі нової ординациї. Нові вибори з загальної куриї відбудуть ся 26 жовтня, з міст і сільских громад дня 5 падолиста, а з великої посілости і з торговельно-промислової палати 12 падолиста.

Галицкий сойм має зібрати ся 14 або 15 вересня і буде радити до 31 жовтня, а рівночасно відбувати ся буде сесия делеґаций, котрі мають зібрати ся в Пешті 25 вересня.

Торговий договор з Австро-Угорщиною станув на дневнім порядку сербскої скупштини. Фінансова комісия ухвалила поручити скупштині буджет без апанажі для королевича а також договор, котрий є користний для Сербії.

Християньско-социяльна партия від якогось часу носить ся з плянами стати загальнодержавним сторонництвом (Reichspartei), т. є втягнути в свої ряди послів всіх австрийских країв і народностий, так як се зробили социяльні демократи. Однако віденьским антисемітам і клерикалам якось не іде в тих заходах. Так в послідних часах розпочали они свою аґітацию на Буковині, де румуньскі ліберали силувались втягнути Румунів у ряди християньско-социяльної партиї. Сими днями відбули ся в тій справі в Чернівцях збори румуньскої партиї „народної оборони", (т. зв. апараристів). Про хід тих зборів читаємо в „Буковині": Предметом нарад була справа вступленя до християньско-социяльної партиї. Між „апараристами" зазначило ся в останних часах роздвоєнє: одна частина похилила ся в сторону Essential Ончула Лупу, обстоюючи разом з нею вступленє до християньско-социяльної партиї, друга противна їй. На зборах промовляв яко речник першої фракциї, адюнкт дирекциї дібр Дорі Попович; він накинув ся на румуньских послів Гормузакого і Сімйоновича, на през. Бляйлебена і п. Василька та зажадав, щоби збори порішили приступити до християньско-социяльної партиї. По нім забрав слово радн. Ґріґорович з Сучави і відповідаючи Поповичеви запротестував против вмішуваня п. Шойсвола в буковиньскі справи. До борби п. Ончула з Васильком бесідник не радив Румунам мішати ся, тим більше, що розходить ся тут о особисту справу п. Ончула. Бесідник висказав вражіня здивоване, що християньско-социяльна праса поборює п. Ісопескула-Ґрекула мимо его приязни з партиєю. Говорив відтак п. Ісопескул-Грекул, протестуючи против внеску Поповича. Він поставив резолюцию з жаданем злуки всіх Румунів з виключенем обох террористів Ончула-Лупу, повної безпартийности в справі Ончула-Василька і рішучим протестом против впливу християньско-социяльних на льокальні, релігійні і політичні відносини Румунів. Бесідник згодив ся тілько на економічну проґраму християньско-социяльної партиї. Говорили відтак оо. Бучевский і Тома против злуки, а о Ґерман за злукою, що викликало страшну бурю і збори розійшли ся без ніякого результату. Докінченє в Сучаві. Настрій одна ко крайно неприхильний п. Ончулови і злуці з хр.-социяльними.

Взаємини між Анґлією а Німеччиною обговорювано в Льондоні на зборах межинародної ліґи мирової. Одноголосно висловлено запевнене, що сполучені королівства Великої Британії і Ірляндиї не відчувають ніякого ворогованя супротив Німеччини а бажають спільного ділана обох держав.

Вплив подій в Туреччині відбив ся вже голосним гомоном в инших мусулманьских краях. До льондоньских часописий пишуть з Каїра, що там вибухли розрухи наслідком пра

Пані ґенералова.

(З польского — М. Роллє).

(Дальше).

Загально звісний був астрономічний спір, що довгий час заставляв до сьміху шляхту, зібрану на відпусті, ловах або ярмарку. Хтось з молодших згадав в розмові мимоходом про круженє землі довкола сонця. Майориско вправді добре колись рубав ся, але рішучо був тої гадки, що „всі ті новомодні мудрости псови на буду здадуть ся". Учителеви, що нарікав на лінивство сина одинака, відповів з цілим спокоєм і повагою:

— Пощо хлопцеви ґеоґрафії? Нехай має лише гроші, а перший ліпший Мацько або Петро, посаджений на кізлі, завезе его, куди треба...

Щож доперва говорити про астрономію!

Нахмарив ся, замовк, але як тілько утих за брамою гуркіт візка, що відвозив послідного гостя, замкнув ся в канцеляриї на ключ, звелівши Степанкови, щоби рішучо нікого до него не впускав.

Загадочні реколекциї, із справдішним передвеликодним постом, тревали повних двайцять чотири години. Занепокоєна служба снувала ся по кутах, посилано по сина до місточка, ляк якийсь упав на цілий двір.

Нараз слідуючого дня під вечір Степанко почув нагле дзвоненє майора; вбіг до канцеляриї, де застав свого пана, як сидів у фотели обложеним подушками.

— А, смаркачі! — гукнув бувший вояк. — Хотіли поглумити ся над старим жовнїрем, але не зі мною діло! Блазни! Земля обертає ся довкола сонця! Чуєш, Степанку? О... бертає... ся! Цілу добу сидів я без руху, дивив ся, слухав, чорти мене брали... Ані одно крісло не порушило ся, стіл не дриґнув, шафа стоїть як мур. А то, до сто громів, якби земля обертала ся... тьфу!...

— Сьвіт не вміє тепер пошанувати сивого волоса! — виголосив звичайну свою приповідку Степанко. — Але не з нами діло!... Тямите, пане майор, як то було тоді під...

І розмова тисячний раз перейшла на давні спомини. Випощений „астроном" із за трьох, а Степанко, спертий о шафу, повтаряв звісні їм обом в найменших подробицях войскові придабашки.

Иншим разом лікар припоручив пану Ігнатиеви уживати як найбільше руху. Майор виповнив раду лікаря незвичайним способом: чотири рази на день сідав на канапі і годинами, з годинником в руці, вимахував ногами. Нарадившись із Степанком оба товариші оружя признали сю систему руху єдино розумною.

Мимо всіх сьмішностий, котрих не списав би на воловій шкірі, належав майор в ґубернії до ряду „фіґур", тому не дивниця, що пані полковникова тут власне припустила перший свій штурм.

— А що Степанко скаже про панну зза ліса? — заговорив майор одного вечера.

— Ту з міста? — забурмотів капраль з очевидним легковаженем в голосі.

— Ага...

— Ну, нічого. Молода, гарна і мабуть богата... Хотяй з міста, але все то донька полковника...

Полковникова виграла справу...

До року друга донька станула перед вівтарем; з черги вилетіли з палати третя і четверта. Партиї робили добрі, засідаючи в ролі жреКинь домових огнищ в шляхотских дворах з довголітною традициєю, що тішили ся заслуженим значінєм. Пані полковникова носила голову ще висше задерту, а коли щасливий випадок подав їй нагоду нового відзначеня, вхопила ся єї обома руками.

На відпуст в сусіднім місточку з'їхала ся товпою ціла околиця. Сьвято було торжественне, а і нового пароха слід було пізнати.

— Моє поважане пані ґенераловій добродійці — кликнув мало познакомлений ще з місцевими відносинами сьвященик, вибігаючи з приходства до карити, запряженої в чотири величаві коні.

Знаменита думка стрілила в тій хвили до голови всевладної дідички: на аванс заслужила чейже ціловито. Отже усьміхнула ся до пароха ласкаво, поцілувала его в рамя і жертвувала сто рублів на жалобні богослуженя за упокій душі бл. п. ...ґенерала.

сового процесу против национального дневника „Лева“. Так само в Индиї і Єгипті. Всюди висловлюють погляд, що вольнодумна Анґлія не може відказати сего Индиї і Єгиптови, що признав султан Туреччині.

Вісти з Туреччини стають ся чим-раз більше непокоячі, а при тім в великій мірі суперечні. З одного боку можна з них вирозуміти, що революцийний рух зачеркує чимраз більші круги та що хвилї сего руху піднимають ся в гору. — З другого-ж боку не бракне познак, котрі вказують на наміри реакциї. Революция турецка переходить після всїх правил анальоґічних рухів в инших державах. Під першим натиском революциї заскочене правительство подає ся, робить концесиї — скоро однак зачинає шукати доріг для повороту до давнини. Знов-же революцийні елементи і осьмілені успіхом і роздратовані нещиростию правлячих кругів, ставляти починають справу радикальнїйше.

Оголошений вчера султаньский указ „Гатті-Гумаю“, містячий основні закони, має 15 артикулів і заповідає на вступі, що тепер оголошена конституция нїколи вже не буде відкликана. Всїм горожанам без ріжницї ґарантує ся особиста свобода і рівноправність. Без вироку нїхто не може бути караний, анї вязнений. Надзвичайних судів нема. Ґарантує ся свобода економічна і переселенча. Цензура превенцийна ще обовязує. Ґарантує ся тайна листова. Свобода науки запевнена. Буджет державний має бути предложений парляментови що року. Парлямент випрацює нові закони у всїх областях.

„Гатті-Гумаю“ відчитано прилюдно перед брамою Порти в присутности міністрів і достойників, почім великий везир запоручив товпі іменем султана непохитність конституциї. Указ оплескувано. Відчитане „Гатті-Гумаю“ зробило найлїпше враженє і успокоїло населенє. З других жерел однак доносять, що є круги невдоволені змістом сего указу.

„Гатті-Гумаю“ кінчить ся слїдуючими словами: „Моїм жаданем єсть, щоби склад нової ради міністрів предложено моїй санкциї та щоби нове міністерство перевело в житє сей мій указ — *Абдуль Гамід*“. — На тій основі Кіямільпаша утворив слїдуючий кабінет: Гассан-паша міністер домен, Тефіс-паша міністер справ заграничних, Омар-Рішті-паша міністер маринарки, Гаккі-бей міністер просьвіти, Гассан Акіз міністер справ внутрішних, Тевфік-паша міністер рільництва, Ція-баша міністер торговлї, Наум-паша (католик) міністер публичних робіт, Ревф-паша префект Царгороду.

З Солуня наспіли вісти, що там уличні демонстрациї ростуть. Росте рух неприхильний султанови. В цїлім місті здерто оповіщеня з підписом султана. Одна часть революціонерів хоче проклямувати републику, друга симпатизує з Юссуфом Ізедіном, братаничом султана і сином попередного султана. Антисултаньска течія росте.

Конзулї дістали вість, що в Адріянополи вибухла контр-революция. Два полки відмовили послуху молодотуркам і хотять маширувати на Царгород. В Царгородї паніка. Склепи замкнено. Много осіб утїкає на корабель. Поїзди з Адріянополя вчера не надійшли а дроти телеґрафічні перервані. Панує занепокоєнє о подїї в Адріянополи.

Новинки.

Львів, дня 4-го серпня 1908.

— **Іменованя.** Міністерство торговлї іменувало почтових контрольорів: Ем. Добряньского в Сяноцї, Ром. Зарицкого у Львові і Стан. Савицкого в Тернополи почтовими управителями, а то першого в Калуши, другого в Раві рускій, третого в Скалатї. — П. Намістник іменував канцелїста Намістництва Альфр. Станкевича официялом Намістництва, а канцелїста Йос. Веровского секретарем повітовим. — Міністерство торговлї іменувало официяла почтового Стан. Дашиньского і асистента почтового Ром. Ґарвулиньского, овінчених слухачів політехніки, адюнктами будівництва в дирекциї почт і телеґрафів у Львові. — П. Намістник поручив старшому комісареви повітовому Володим. Яновичеви уряд відпоручника Намістництва до комісиї кліматичної в Закопанім, увільняючи рівночасно від тих обовязків комісаря повітового Казим. Мадуровича та призначуючи его до служби в старостві в Коросні. — П. Намістник іменував підофицирів Кароля Гіля і Ів. Паньчишина канцелїстами Намістництва.

— **Перенесеня.** П. Намістник переніс комісарів повітових: Володим. Топольницкого з Турки до Лиманової, Фр. Лощиньского з Долини до Городка і дра Ад. Раппого з Городка до Львова, канцелїстів Намістництва: Володисл. Лишковского з Старого Самбора до Дрогобича, Руд. Цінтля з Бродів до Старого Самбора, Мих. Майкснера з Теребовлї до Бродів і Ем. Гольчевского з Жидачева до Турки, вкінци практиканта концептового Намістництва Едм. Гроблевского зі Львова до Жидачева. — П. Намістник переніс секретарів повітових Ант. Скронцкого з Березова до Львова, Володисл. Крису з Ропчиць до Львова, Тита Решетиловича з Косова до Березова і Ант. Чубака з Коросна до Товмача.

— **Др. Іван Франко** подужав вже на стілько, що повернув домів і займає ся дальше літературною працею. З огляду однак на неміч в руках сам не пише, але диктує своїм синам.

— **Дрібні вісти.** Є. В. Цісар надав звичайному професорови політехніки у Львові, Юлієви Буковскому, з нагоди перенесения его в постійний стан спочинку, титул радника Двору. — Необмежений загальний рух на шляху Делятин-Кережмезе привернено на ново дня 1 серпня поїздами ч. 3111 і 3112. Пересїдане подорожних між Яремчем а Делятином знесено. — В Семихові, тарнівского повіта грім убив підчас бурі 19-лїтного Кароля Новака, сина селянина. — На зелїзничім шляху коло Твердзи, стрижівского повіта, зелїзничий стражник Лесняк знайшов тїло своєї жінки Аґнїшки, котра в пянім станї кинула ся під надходячий поїзд особовий. — З Карловиць (в Сербії) доносять, що на суботнїшнім засїданю сербского церковного конґресу выбрано сербским патриярхом 40 голосами Змеяновича. — В Еденбурзї (на Угорщинї) відбули ся в суботу збори анархістів. Всїх участників в числї поверх 30 осіб арештовано. — На послїднім засїданю консерваторів для всхідної Галичини постановлено між иншими спротивити ся задуманому пароховi в Пицикові розширеню і переробленю тамошної мурованої церкви з огляду на її велику старинну вартість.

— **Грім з ясного неба.** З Амштеттен в Австриї Долїшній доносять до віденьских часописий, що в вівторок около 5 години по полудни, коли на поли орав один паробок, упав грім з неба, котре не було захмарене, убив паробка на місци, коні поразив, а плуг стопив. Удар грому чути було в цїлій околици.

— **Немудрий жарт причиною смерти.** В Загробели коло Тернополя громадили конюшину два хлопцї, 16-лїтний Михайло Карий і 15-лїтний Яцко Стиран на ґрунтах обшару двірского. Карий найшов молодого їжа і з жарту кинув ним в голову Стиранова так сильно, що кільцї вбили ся єму в голову. Стиран по пятьох годинах муки помер, імовірно від пораженя мозку.

— **Величезний пожар.** З Петербурга доносять: В недїлю на острові Крестовскім в тартаку і складі дерева вибух величезний пожар. В часі ратунку упало з криші кількох стражників в

Коли тиждень пізнїйше в переповненій сьвятини роздав ся від вівтаря голос пароха: „За душу бл. п. ґенерала... змовмо три „Отче наш“ і три „Богородице Діво“..., то вже немов сама церква санкціонувала вивисшенє честилюбивої женщини.

Несподїваний аванс приняли одні з іронічною усьмішкою та менше або більше злобною заміткою, другі з цїлою байдужностию; а що нікому властиво кривди не робив, то нїхто не протестував против того і навіть розмірно досить скоро приняв ся звичай титулованя нашої дідички панею ґенераловою.

Вправдї Степанко не міг анї руш своїм простим, здоровим хлопским розумом збагнути такої переміни, але пан майор уникав пильно всяких розмов на сю дразливу трохи тему, отже й его довіренник уступив перед повагою більшости.

Добродушний парох, не знаючи властивої причини поведеня своєї коляторки, котра величаву мармурову таблицю, присьвячену „не віджалованої памяти“ мужеви-ґенералови, вмурувала в стїну церкви і спомагала єго фонди щораз то новими жертвами, не міг просто нахвалити ся її жертволюбивости і щедрости. І він головно причинив ся до розповсюдненя та усталеня нового титулу. Зле на тім зовсїм не вийшов: панї ґенералова вміла бути вдячною.

Про послїдну вітку висуненого на чоло повіта роду, золотоволосу Зосю, мрів тихо молодий адвокат. Мав в ґуберніяльнім містї зовсїм приличну клієнтелю, тїшив ся опінією статочного і приличного чоловіка, відчув до того в серци панночки щось більше як симпатию, отже не дивниця, що з запалом снував золоту пряжу фантазиї та мрій на тему щастя і спільної вандрівки крізь житє.

Вистроєний на послїдний ґузик, у фраку, спровадженім сьвіжо з Варшави, заїхав чвіркою, позиченою від товариша з университетских часів, перед величавий ґанок палати. Машкарони викривляли ся вправдї до него іронїчною усьмішкою, але він того не замітив. З мрій вирвав єго аж острий, десь з вікна доходячий голос панї ґенералової:

— Зачекай! Не випрягай коний! Пан зараз вертає!

Грім з ясного неба ударив в пана Зиґмунта. По хвили ваганя признав, що завертатись вже не пора, тому зібрав цїлий засіб холодної крови та відваги, вискочив з повоза і війшов до справдї страшного двора.

В сальонї не застав живого духа, однак постановив дожидати тут рішучої з ґенераловою розправи.

Показала ся небавком в дверях, повна гордовитости, грози і достойности; якийсь ледоватий холод повіяв від неї. З головою піднесеною висше нїж звичайно, з очима прошибаючими сьміливця, зближала ся до него, як призначенє, якого уникнути нїяк не можна. Пес і кіт, уткані артистично з барвних волічок ручками золотоволосої Зосї, усадовлені на пантофлях ґенералової, щирили до бідолашного пана Зиґмунта остро зуби з білих пацьорків. Асистував тілько разів в часї мозольного твореня тих маленьких зьвіряток, привозив потрібні волічки з місточка, тїшив ся разом з Зосею враженєм, яке незвичайний новорічний дарунок доньки справить на матери, однак нинї від тих давних добрих знакомих не міг відорвати очий. Якась дивна сила приковувала єго очи до долівки, а пес... кіт... пес... кіт... ішли на него, страшні, грізні, невмолимі. Поступав ся щораз більше до входових дверий, а пес... кіт... пес... кіт... наступали єму формально на пяти. Вкінци знайшов ся назад в передний комнатї і отверезів, аж коли почув скрипіт замиканих єму перед самим носом на ключ дверий сальону.

Панї ґенералова винайшла незвичайно оріґінальний спосіб викидати невигідних конкурентів. Перевисшав він все те, що людский ум примінював доси в подібних випадках і заслужив на опатентоване... Дівчина вправдї плакала в своїй комнатцї, однак її слези не змягчили серця матери і до мезаліянсу допустити не хотїла і не могла!

(Конець буде).

гонь. Всїх удало ся виратувати. Шкоду спричинену пожаром обчисляють на 800.000 рублїв.

— Пригода в поїздї. В поїздї їдучім оногди з Ратисбони до Монахова один з двох арештантів, перевожених стражником, напав на него і по короткій борбі викинув его через вікно. Коли другий арештант, хотячи ратувати стражника, потягнув за линву безпечности і поїзд задержав ся, виновник замаху вискочив з ваґона і утїк. Стражник так тяжко потовк ся, що вскорі помер. Арештанта доси не зловлено.

— Репертуар руско-народного театру в Косові. (Саля „Сокола"). Початок о 7 вечером.

В четвер дня 6 серпня „Запорожець за Дунаєм", народна оперета в 3 діях Артемовского. Закінчать: „Вечерницї" твір музичний в 1 дїї Нїщиньского.

Білети продає „Народна Торговля", а від 6 години в день вистави каса театру.

— Старинні монети. При меліорацийних роботах в Олеську на тамошних торфовищах найдено 600 монет срібних і мідяних з часів короля Володислава Ягайла. Крім монет, які були певно завязані в платку, бо остав слїд в перегнилих волокон, найдено горщик з двома срібними перстенями гарно і оріґінально різьбленими. Частину гроший і перстень забрав управитель робіт інжинер Видїлу краевого Андрій Корнеля, а решту п. Уейский з Серчинки.

— Старинности у всхідній Галичинї. На послїднім засїданю консерваторів всхідної Галичини між иншими рішено на внесене дра Чоловского згодити ся на розібране деревяної церкви в Судовій Вишни з засторогою попередного её відфотоґрафованя і знятя технїчних планів. Принято до відомости письмо сокальского старостьа, яке доносить, що в одній з келий монастиря в Кристинополи найдено кількасот шабель, які походять мабуть з часів послїдного польского повстаня. Зарядови львівскої Ставропиґії висловлено подяку за видане нового спису музею Ставропиґії.

— 25.000 мешкань стоїть тепер порожно в Берлинї. Місцеві дневники подають, що властителї камениць перечислили ся в вишрубованю чиншу і високими цїнами приневолили чиншівників до обмеженя своїх мешкань. Надто ще й тепер чинші в Берлинї дуже спадають.

— Зі Станиславова. Загальні збори членів Товариства сьв. Ап. Петра, епархії станиславівскої за рік 1908 відбудуть ся ві второк дня 8. вересня с. р., о год. 10 рано, а в случаю недостаточного комплету о год. 11 рано того дня в будинку семинарії духовної в Станиславові. О год. 8 рано того дня відправить ся в катедральній церкві співана служба Божа з парастасом за померших членів Товариства. Проґрама заг. зборів єсть отся: 1) Отворене зборів предсїдателем і вибір президиї та 2 секретарів на час зборів; 2) Відчит; 3) Звіт секретаря видїлу; 4) Звіт касовий і роздїл чистого доходу з р. 1907, в квотї 9552 К 22 с. на фонд корінний і запомоги; 5) Звіт комітету надзираючого і внесене що до удїленя абсолюториї уступаючому видїлови; 6) Дискусия і рішене до всїх тих звітів і внесеня; 7) Вибір на оден рік предсїдателя, 8 видїлових і 4 заступників видїлу, як також комітету надзираючого на три роки; 8) Внесеня членів; 9) Замкнене зборів.

— Червона краска хоронить перед жаром сонця. Доси думано, що лише біла одіж єсть найвідповіднїйша на лїто, бо не приймає проміній сонця. Але найновійші досліди переведені Англичанами в Африцї виказали, що найбезпечнїйше хоронить перед жаром сонця червона краска.

— Звіт дирекциї ґімназиї ім. Франц-Йосифа в Тернополи за 1907/8 рік. Властивий звіт попереджений розвідкою проф. о. Й. Застирця п. з. „Петро Біляньский, епископ Львівский, Галицкий і Каменця Подільского. 1781—1798 р.".

Зі звіту дізнаємо ся, що в тернопільскій рускій ґімназиї, крім директора дра Савицкого було 25 учителів, а між ними 2 катехити, 5 дійствих учителів, 3 іспитовані заступники учителів і 10 неіспитованих. До науки надобовязкових предметів було призначених 9 учительских сил. В уступі „зміни в учительскім зборі" подано, що протягом останного шкільного року оден суплент зістав звільнений від службових обовязків, а два зрезиґнували. До учительскої бібліотеки закуплено 31 томів книжок і передплачувано 10 часописий. Бібліотека учеників була, видко, дуже богата в книжки, бо сего року не докуплено до неї анї одної рускої книжки, польских прибуло 63, а німецких 173. Природописний кабінет має 149 наукових приборів, фізикальний 206, а ґеоґрафічний 100 карт і образів.

В ґімнастичних вправах брало участь 321 учеників. Наука відбувала ся в салї ґімнастичній „Сокола" під проводом учителя школи вправ учит. семінариї п. Івана Дигдалевича. Вправи рухові на вільнім воздусї, гри і забави шкільні відбували ся від 1 мая до 1 липня. На прилади до забави і удержуване в порядку місця до забав видано 3 7 К. Ученики віддавали ся з замилуванєм грі в тенїса, крокета, а в зимі совганцї на лижвах і лещетах. Грами і забавами проводив проф. Сидоряк. Коли позваляла погода, робили ученики клясами прогульки до сусїдних місцевостий в віддаленю 5—7 клм. від міста.

З запомогової каси для убогих учеників видано на лїкарства 2·80 К, а 99·66 К на одіж і обув.

В 1907 р. в маю завязала ся „Шадниця учеників ц. к. ґімназиї Франц Йосифа в Тернополи". На конференциї збору учительского принято з малими змінами такий самий статут, який кр. Рада шк. рішенем з дня 19/11 1906 до ч. 52137 затвердила для ґімназиї з Сокали. Пояснено ученикам, як повинні привзичаювати ся до ощадного житя і они дуже радо почали складати свої ощадности; мимо того, що приймає ся на вкладки навіть по 2 с., зложили за короткий час, т. є. від 1. марта до 25 мая 342 К. Книжочок вкладкових видано 252 ученикам, так, що пересічно один ученик защадив за той час 1 К 35 с. Зібрані гроші складає ся на спільну щадн. книжочку в Повітовім Товаристві Кредитовім, котре на заложене каси дарувало друків за 50 К.

З початком шк. року вписало ся до ґімназиї 677 учеників, підчас року виступило 78, вписало ся 5, так, що клясифіковано 604 і 6 приватистів. З між них дістало 71 відзначаючий степень, 416 перший степень, 69 поправку, 33 другий степень, 13 третий, а 2 мають доповнити іспит. Після релїґії було 601 греко-кат. обряду, 2 римо-кат., а 1 мойс. ісповіданя. Всї ученики були рускої народности. Стан родичів учеників: 422 селян, 96 міщан і держ. слуг, 50 сьвященників і по 18 урядників і нар. учителів.

— Жертва води. В Прутї коло Дори утонула оногди 24-лїтна служниця Анна Петровска родом з Вистович. Приїхала була до Дори із своєю панею зі Львова. В хвили, коли розбурхані филї Прута уносили бальки з тартаків, худобу, части пірваних водою хат, Петровска хотїла перейти вузкою кладкою. Гуцули, що стояли на березї, остерігали дівчину, абя того не робила, бо ся переправа сполучена з небезпечностию житя. Дівчина не послухала перестороги, лише вступила на кладку. В тій хвили надплила величезна колода дерева, під котрої напором кладка розлетїла ся, а Петровска упала в ріку. О ратунку не було бесїди, вода несла дівчину шдидко, так що кількасот метрів дальше бачили, як тїло нещасливої зовсїм без одягу плило серединою Прута. Аж кілька днів пізнїйше найдено Петровску в Делятинї і тут поховано на тамошнім цвинтари.

— Війна будучности. Ґенерал піхоти Блюме умістив в видавництві ґенерального штабу „Vierteljahresheften für Truppenführung" цїкаву студию, що займає ся условіями війни будучности. Нїмецка армія з 1870 р. числила загалом 1,183.389 голов, але на початку кампаниї вирушило в поле крім офіцирів 462.000 піхоти, 56.000 кавалериї і 1.584 гармат. Нинї мають Нїмцї на военній стопі 4 і три четвертих мілїонів вояків, доставлених контингентами з 19 лїт. З тої величезної маси около 3 мілїонів людий може вирушити в поле. Річ природна, що кермоване такою силою вимагає инших заряджень, нїж давнїйше. До того треба додати нечуваний розвиток военної техніки та улїпшень оружия, наслїдком чого характер цїлої війни буде грізнїйший. Зверхний вигляд боїв змінить ся також прінціпіяльно. В будучій війнї будемо мати нове явище, зване „порожнечию на поли битви", супротив новочасного оружия тактика буде вимагати як найлїпшого укриваня перед очима противника. Телескопи і бальони з кермою будуть грати в будучій війнї рішаючу ролю. Там, де доси полководець все мусїв робити немов навманя, на будуче завдяки бальонам буде иати розклад своїх і неприятельских войск як на шахівници, перед очима. Не треба забувати, що користати з того буде більше та сторона, що боронить ся, бо успіх атакуючого полягає на несподїванім нападї, на непевности, в якій находить ся той, що боронить ся. Рівновага під тим взглядом наступить аж тодї, коли воздушна їзда буде так видосконалена, що буде можна уживати з воздуха способів до нищеня неприятеля. Що до коштів будучих воєн, то они досягнуть по думцї ґенерала Блюме таку висоту, що з давними навіть рівнати ся не будуть могли. Росийско-японьска війна коштувала Росию 4.605 мілїонів марок, а Японію 2.424 мілїони. Кошти будучої війни Нїмеччини за оден рік виносили би 10 мілїонів марок без вчисленя вже достав живности, котрі мусїв би покривати край.

Телеґрами.

Константинополь 4 серпня. Часопись „Сабиг" оповіщує депешу до султана від всїх офіцирів і вояків фльоти і командантів кораблїв з жаданєм усуненя теперішного мінїстра маринарки паши Рамі а іменованя якого небудь иншого офіцира або урядника цивільного. Часопись „Укдам" доносить, що мінїстра маринарки вже усунено.

Штокгольм 4 серпня. Прибув сюди цїсар Вільгельм II. витаний дуже сердечно і торжественно. В королївскій палатї відбув ся ґалевий обід, на котрім оба монархи підносили тоасти.

Гельсінґфорс 4 серпня. На вчерашнім засїданю сойму вибрано предсїдателем молодофіна Свінгуевуда. Віцепрезидентами вибрано одного социялїста і одного старофіна. Торжественне відкрите сойму відбуде ся дня 5 с. м.

Париж 4 серпня. Часописи констатують, що заповіджений социялїстами ґенеральний страйк не удав ся. З тої причини виявляють часописи радість. Більшість часописий жадає розвязаня синдикату працї.

Париж 4 серпня. Перед синдикатом працї приходить все до заворушень і дальших арештовань. Демонструючі робітники стріляють до полициї і войска.

НАДІСЛАНЕ.

За редакцию відповідає: **Адам Кроховецкий.**

З друкарнї В. Ловиньского, під зарядом І. Недопада. (Телефона ч. 527).